

NỘI DUNG CLIP TRUYỀN THÔNG

“CHUNG TAY KHẮC PHỤC SỰ CỐ MÔI TRƯỜNG BIỂN MIỀN TRUNG”

1. Một số thông tin chính về sự cố môi trường biển miền Trung

Trong tháng 4 năm 2016, tại 4 tỉnh miền Trung: Hà Tĩnh, Quảng Bình, Quảng Trị, Thừa Thiên Huế đã xảy ra sự cố môi trường khiến thủy, hải sản nuôi trồng và tự nhiên chết hàng loạt. Ngày 28 tháng 6 năm 2016, Công ty TNHH Gang thép Hưng Nghiệp Formosa Hà Tĩnh đã thừa nhận trách nhiệm về việc gây ra sự cố môi trường, công khai xin lỗi Chính phủ và nhân dân Việt Nam, cam kết thực hiện việc bồi thường thiệt hại kinh tế cho người dân; bồi thường xử lý ô nhiễm và phục hồi môi trường biển tại 4 tỉnh, cam kết khắc phục và không để tái diễn các hành vi vi phạm.

2. Nỗ lực của Chính phủ, các ngành và Hội LHPN Việt Nam trong khắc phục thảm họa môi trường

Ngay sau khi xảy ra sự cố, thực hiện chỉ đạo của Thủ tướng Chính phủ, các cơ quan chức năng đã tiến hành đồng bộ nhiều biện pháp với sự huy động tham gia của đông đảo các chuyên gia, nhà khoa học đầu ngành; cập nhật liên tục diễn biến hiện trường, thông tin về khí tượng thủy văn, dòng hải lưu,... tổ chức lấy mẫu, phân tích mẫu cá, hải sản chết, mẫu trầm tích đáy, nước biển; có sự hợp tác của các chuyên gia quốc tế.

Bộ Tài nguyên và Môi trường đã chỉ đạo tổ chức quan trắc môi trường biển tại 19 bãi tắm thuộc 4 tỉnh

Bộ Tài nguyên và Môi trường đã xử phạt vi phạm hành chính đối với Formosa với số tiền phạt là 4,485 tỷ đồng và buộc Formosa phải thực hiện các biện pháp khắc phục hậu quả.

Tính đến ngày 10/5/2017, Formosa đã hoàn thành các hạng mục công trình xử lý chất thải bổ sung, công trình giám sát, phòng ngừa sự cố môi trường, đã được lắp đặt các thiết bị quan trắc tự động liên tục, có camera theo dõi, giám sát và truyền trực tiếp các số liệu quan trắc nước thải về Sở Tài nguyên và Môi trường tỉnh Hà Tĩnh và Tổng cục Môi trường để kiểm tra, giám sát. Theo báo cáo của Bộ Tài nguyên và Môi trường, kết quả quan trắc online và giám sát hàng ngày cho thấy nước thải và khí thải phát sinh của Formosa đảm bảo đạt quy chuẩn kỹ thuật theo quy định trước khi xả thải ra ngoài môi trường.

Ngay khi sự cố xảy ra, Thủ tướng Chính phủ đã quyết định hỗ trợ khẩn cấp bằng gạo, tiền mặt, vốn tín dụng ưu đãi cho các đối tượng bị ảnh hưởng. Tiếp đó, đã ban hành Quyết định số 1880/QĐ-TTg ngày 29/9/2016 (sửa đổi, bổ sung theo Quyết định số 309/QĐ-TTg ngày 09/3/2017) về việc định mức bồi thường thiệt hại cho các đối tượng bị thiệt hại do sự cố.

Sau 4 đợt, Thủ tướng Chính phủ đã tạm cấp cho 4 tỉnh với tổng số tiền là 7.000 tỷ đồng theo đề xuất bồi thường, hỗ trợ của 4 tỉnh miền Trung bị ảnh hưởng sự cố môi trường).

Ngay khi sự cố xảy ra, Bộ Nông nghiệp và Phát triển nông thôn đã tổ chức tuyên truyền, hướng dẫn người dân hoạt động nuôi trồng thủy sản, khai thác hải sản và diêm dân tham gia

sản xuất muối bình thường; Bộ Lao động - Thương binh và Xã hội đã chỉ đạo đưa 17.747 lao động đi làm việc ở nước ngoài tại các thị trường Đài Loan, Hàn Quốc, Nhật Bản tập trung vào các ngành nghề: thuyền viên tàu cá, sản xuất chế tạo trong ngành công nghiệp và làm công việc dịch vụ chăm sóc sức khỏe.

Bộ Giáo dục và Đào tạo đã hướng dẫn 4 tỉnh thực hiện chính sách hỗ trợ học phí cho học sinh mầm non, phổ thông và sinh viên đại học bị ảnh hưởng.

Ngân hàng Nhà nước đã chỉ đạo các ngân hàng cho vay 208,93 tỷ đồng để thu mua tạm trữ 7.302 tấn hải sản; tính đến ngày 15/5/2017, đã hỗ trợ khắc phục thiệt hại cho 7.707 khách hàng, với tổng số tiền 1.562 tỷ đồng.

Tính đến ngày 7/7, 4 tỉnh miền Trung bị ảnh hưởng từ sự cố môi trường biển đã cơ bản hoàn thành việc chi trả bồi thường cho ngư dân, cụ thể: Hà Tĩnh đã hoàn thành 85% kế hoạch chi trả. Quảng Bình, tổng số tiền đền bù, chi trả cho người dân đã đạt 98% kinh phí tạm ứng. Quảng Trị cũng đã chi trả cơ bản tiền bồi thường cho ngư dân. Thừa Thiên - Huế chi trả bồi thường đạt gần 92% kinh phí tạm ứng.

Cùng với quá trình tìm kiếm nguyên nhân, Chính phủ, các Bộ, ngành, địa phương đã ban hành các chính sách, có các hoạt động hỗ trợ ổn định đời sống của người dân, phục hồi hoạt động sản xuất, kinh doanh trong khu vực, đồng thời tiến hành kịp thời các hoạt động khảo sát, đánh giá hậu quả đối với môi trường để đưa ra các giải pháp khắc phục sự cố, góp phần ổn định đời sống nhân dân.

Bộ Y tế đã tổ chức đánh giá an toàn hải sản tầng đáy trong phạm vi 13,5 hải lý tính từ bờ biển tại 4 tỉnh miền Trung. Ngày 24/7/2017, Bộ đã chính thức công bố hải sản tầng đáy từ 20km trở vào bờ ở Hà Tĩnh, Quảng Bình, Quảng Trị và Thừa Thiên - Huế đã an toàn, riêng hải sản ở vùng Sơn Dương và Kỳ Lợi (Hà Tĩnh) sẽ cần được xem xét tiếp để có kết luận sau.

Bộ Tài nguyên và Môi trường thông tin: chất lượng môi trường nước biển tại tất cả các khu vực được quan trắc đều đã nằm trong giới hạn cho phép, đạt quy chuẩn đối với vùng bãi tắm, thể thao dưới nước, nuôi trồng thủy sản và bảo tồn thủy sinh. Hệ sinh thái rạn san hô, cỏ biển và nguồn lợi hải sản ở khu vực sau những tác động của sự cố môi trường trước đây bị suy thoái mạnh nhưng nay đã có dấu hiệu phục hồi tích cực. Bộ đã khẳng định Môi trường biển miền Trung đã sạch và an toàn cho mục đích tắm biển, thể thao, du lịch và nuôi trồng thủy sản.

Cùng với sự vào cuộc quyết liệt của CP và các Bộ, ngành liên quan, các cấp Hội LHPN Việt Nam đã tích cực, chủ động, kịp thời tổ chức các hoạt động hỗ trợ hội viên, phụ nữ địa bàn chịu ảnh hưởng sự cố môi trường biển khắc phục khó khăn và đạt một số kết quả cụ thể:

- Các cấp Hội tổ chức nhiều hoạt động ủng hộ, quyên góp, động viên hỗ trợ các gia đình bị thiệt hại với tổng số tiền/quà hơn 2 tỷ đồng hỗ trợ thăm hỏi phụ nữ 5 tỉnh miền Trung (hỗ trợ khôi phục nhà trẻ, tặng quà cho các hộ dân gồm gạo, tiền, nhu yếu phẩm...).

- Thành lập các đoàn công tác của TW, tỉnh, huyện trực tiếp xuống cơ sở, bám sát địa bàn nắm tình hình, cập nhật thông tin tuyên truyền, vận động, tham gia tích cực ổn định tình hình tư tưởng và đời sống nhân dân.

- Năm DLXH trong thực hiện đền bù theo Quyết định, tập hợp và phản ánh nguyện vọng của chị em với chính quyền các cấp. Phối hợp với các ngành liên quan rà soát những kiến nghị, lập danh sách các đối tượng được đền bù đảm bảo yêu cầu.

- Tổ chức các hoạt động tuyên truyền đấu tranh với các hành vi lợi dụng tôn giáo để kích động lôi kéo phụ nữ, trẻ em tham gia tụ tập đông người.

- Tổ chức 4 lớp tập huấn công tác Dân tộc – Tôn giáo cho gần 350 cán bộ Hội Phụ nữ các cấp của tỉnh Nghệ An, Hà Tĩnh, Quảng Bình, Thừa Thiên Huế để cung cấp cho chị em cán bộ tỉnh/huyện/cơ sở/chi Hội vùng giáo những thông tin chính thức liên quan đến các vấn đề sự cố môi trường biển.

- Hỗ trợ các mô hình phát triển sinh kế (mô hình nuôi gà, tổ hợp tác đan lưới...) cho phụ nữ chịu ảnh hưởng sự cố môi trường biển, trong đó tập trung ưu tiên các vùng đông giáo dân và vùng bị thiệt hại nặng để hỗ trợ tái sản xuất, phát triển kinh tế. Tổng kinh phí hỗ trợ phụ nữ phát triển kinh tế từ Trung ương và các cấp Hội lên đến hơn 1 tỷ đồng.

- Tổ chức hoạt động đối thoại chính sách giữa đại diện lãnh đạo các Ban, ngành liên quan với nhân dân nhằm giải đáp các thắc mắc về các chính sách liên quan đến hỗ trợ người dân sau sự cố môi trường biển tại 2 tỉnh Quảng Trị và Thừa Thiên Huế. Hoạt động đã thu hút khoảng 400 người tham gia.

3. Định hướng để giải quyết các vấn đề liên quan đến sự cố môi trường biển

- Tuyên truyền, vận động nhân dân hiểu đầy đủ về kết quả giải quyết vấn đề từ sự cố môi trường; giải pháp khắc phục của doanh nghiệp; cập nhật thông tin mức độ an toàn của các loại hải sản;...

- Theo dõi, đánh giá diễn biến chất lượng môi trường biển ven bờ khu vực miền Trung; xây dựng hệ thống thông tin và giám sát, cảnh báo ô nhiễm môi trường biển; kiểm soát các nguồn thải, giám sát chặt chẽ nguồn phát thải từ Fomosa.

- Hỗ trợ những dự án thiết thực phát triển sinh kế cho người dân.

- Rà soát, đánh giá, khoanh vùng các nguồn thải lớn, rủi ro gây ra sự cố môi trường và áp dụng các biện pháp kiểm soát chặt chẽ từng nguồn thải.

- Tăng cường kiểm tra, thanh tra để kịp thời phát hiện các bất cập, vi phạm pháp luật về BVMT, cảnh báo nguy cơ gây ô nhiễm, sự cố môi trường, xử lý nghiêm theo quy định của pháp luật.

- Đẩy mạnh quan trắc, theo dõi, đánh giá hiện trạng, diễn biến môi trường, cảnh báo kịp thời các dấu hiệu bất thường để chủ động ứng phó.

- Xây dựng và ban hành quy chế ứng phó sự cố môi trường theo hướng quy định rõ quy trình, các bước thực hiện, trách nhiệm của các Bộ, ngành, cơ quan Trung ương và chính quyền địa phương.

- Xây dựng, hoàn thiện hệ thống chính sách, pháp luật, quy chuẩn, để phòng ngừa, các loại hình sản xuất, công nghệ sản xuất lạc hậu, các dự án gây ô nhiễm môi trường.

4. Vai trò, trách nhiệm của cá nhân, gia đình trong khắc phục sự cố môi trường biển

Để góp phần giải quyết sự cố môi trường biển, mỗi người cần xác định rõ trách nhiệm của bản thân:

- Chủ động tham gia các hoạt động khắc phục sự cố môi trường biển (kê khai bồi thường thiệt hại theo quy định, tiêu huỷ thủy hải sản không đảm bảo, dọn dẹp vệ sinh môi trường,...)

- Chấp hành đầy đủ các chủ trương, chính sách của Đảng, Nhà nước về các giải pháp khắc phục sự cố môi trường biển.

- Thực hiện kiến nghị theo đúng trình tự, thủ tục của pháp luật. Không tham gia khiếu kiện, tụ tập đông người. Nâng cao tinh thần cảnh giác và tích cực đấu tranh trước âm mưu của các thế lực thù địch lợi dụng sự cố môi trường biển để kích động tham gia các hoạt động trái pháp luật.

- Chủ động chuyển đổi mô hình phát triển kinh tế gia đình phù hợp với nhu cầu địa phương, kết nối tìm thị trường tiêu thụ sản phẩm.

Hơn một năm sau sự cố môi trường biển, ngư dân 4 tỉnh miền Trung đã và đang vượt qua những khó khăn. Nguồn lợi thủy sản có sự phục hồi rõ rệt; người dân tích cực bám biển sản xuất, từng bước chuyển đổi các nghề khai thác tầng đáy sang khai thác ở vùng biển xa bờ. Số lượng tàu thuyền ra khơi đánh bắt trên biển đã tăng dần. Hiện nay các địa phương đã và đang tập trung công tác cải tạo ao hồ, chuẩn bị các điều kiện để tiếp tục thả giống vụ nuôi. Du lịch miền Trung đang từng bước phục hồi, phát triển.

Đời sống Hội viên, phụ nữ vùng biển chịu ảnh hưởng sự cố môi trường biển đã ổn định trở lại. Chị em khắc phục mọi khó khăn, động viên chồng con tiếp tục bám biển. Nhiều địa phương, phụ nữ mạnh dạn chuyển đổi mô hình phát triển kinh tế theo các hướng đi mới phù hợp với nhu cầu địa phương, vì vậy bước đầu đã giải quyết công ăn việc làm cho chị em,....

Cùng với sự nỗ lực của Đảng, Chính phủ và Nhân dân cả nước, Hội LHPN Việt Nam và chị em phụ nữ các tỉnh miền Trung quyết tâm vượt qua khó khăn, tiếp tục phát huy truyền thống của quê hương cách mạng, tích cực tham gia xây dựng gia đình 5 không 3 sạch, góp phần xây dựng nông thôn mới, đô thị văn minh.

Tại Hội nghị trực tuyến toàn quốc về bảo vệ môi trường, Thủ tướng Nguyễn Xuân Phúc nhấn mạnh: “Kiên quyết không vì lợi ích kinh tế trước mắt mà đánh đổi môi trường, cuộc sống bình yên của người dân”. Nhà nước và nhân dân dân cần “Chung tay vì một môi trường bền vững” vì “Hành động hôm nay - an toàn cho tương lai”.